

7/1750

GK 65

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

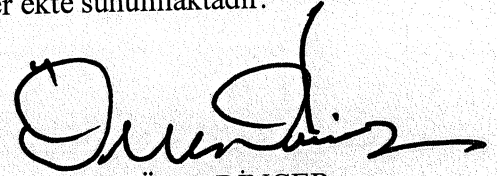
Sayı : B.08.0.SGB.0.20.02-610- 1500
Konu : Soru Önergesi

02 /03 /2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 13.12.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-35222 sayılı yazı.

Bartın Milletvekili M. Rıza YALÇINKAYA'nın 7/1750 esas numaralı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Millî Eğitim Bakanı

EK/EKLER:
Bilgi (2 sayfa)

**BARTIN MİLLETVEKİLİ M. RIZA YALÇINKAYA'NIN 7/1750 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

Bakanlığımız Temel Eğitim Genel Müdürlüğünce yürütülen Aşamalı Devamsızlık Yönetimi (ADEY) bir proje değil, risk altındaki çocukların tespit edilerek gerekli okul içi müdahalelerin ve yönlendirmelerin yapılması, çocukları devamsızlığa iten faktörlerin belirlenmesi, okul içi devamsızlığın erken tanınması ve bireyselleştirilmiş müdahalelerin uygulanması yoluyla çocukların okula düzenli devamlarının sağlanması amacıyla geliştirilen bir erken uyarı ve önleme programıdır.

Birinci kademede okuyan çocuklara 32, ikinci kademede okuyan çocuklara 37 soru yöneltilmektedir. Sorular çocuğun risklerini, ihtiyaçlarını belirlemek ve bunları gidermek için gerekli olan müdahalelerin neler olabileceğini saptamak amacıyla, çocuğun psikolojik, sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarını içeren sorulardır.

Aşamalı Devamsızlık Yönetimi ve bu sistemin bir parçası olan Risk Değerlendirme Formu "İlköğretimde Okul Terki ve İhtiyaç Analizi" araştırma bulgularından hareketle geliştirilmiş ve çalıştaylarda alan uzmanları tarafından revize edilmiştir.

Risk değerlendirme formları Aşamalı Devamsızlık Yönetimi Programının bir parçasıdır. Aşamalı Devamsızlık Yönetimi Programı, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Avrupa Birliğinin mali katkısı ve UNICEF'in teknik desteği ile yürütülen Çocuk Koruma Mekanizmalarının İl Düzeyinde Modellenmesi Projesinin bir parçasıdır.

Proje, güç durumdaki çocuklarla çalışan profesyonelleri eğitmeyi, ilgili kurumlar arasında eşgüdüm mekanizmaları oluşturmayı hedeflemektedir. Şiddet, ihmal ve istismar mağduru çocuklar için erken tanı ve yönlendirme sistemi geliştirilmesi ile; gizli, erişilebilir, çocuk dostu ve toplumsal cinsiyete duyarlı bir bildirim ve şikâyet mekanizmasının kurulması projenin çıktılarını oluşturacaktır.

Proje kapsamında öncelikli olarak devamsızlık riski altındaki çocukların ihtiyaçlarının belirlenmesi, öğretmenlerin alacağı tedbirlerin tanımlanması ve okul terkinin önlenmesi amacıyla 2009 yılında "İlköğretimde Okul Terki ve İhtiyaç Analizi Araştırması" yapılmıştır.

Araştırma bulguları sonucunda devamsız öğrencilerin aynı zamanda risk altında olduğu ve riskleri konusunda müdahale yapılmadığında devamsızlığı önlemenin mümkün olmadığı, öğretmenlerin risk altında olan çocukları tanıdığı ancak bu çocuklarla çalışma konusunda yeterli bilgi ve beceriye sahip olmadığı ortaya çıkmıştır.

Araştırma bulgularından hareketle risk altındaki çocukların belirlenmesi ve uygun yollarla müdahale edilip yönlendirmelerin yapılabilmesi için Risk Değerlendirme Formları (RİDEF), risk müdahaleleri ve müdahale iş tanımları çıkarılmıştır. Devamsızlık takibini yapabilmek için ise devamsızlığın işlevsel tanımları yapılmış, devamsızlığa müdahale için devamsızlık eylem planları oluşturulmuştur.

Risk değerlendirme formu, e-okulda puanlanarak çocuğun riskleri ve bu risklere müdahale yolları çıkmaktadır. Bu sebeple hangi çocuğun risk altında olduğunu tespit edilmek için tüm çocuklara anket uygulanması, hem alan uzmanları hem de Bakanlığımızca uygun görülmüştür.

Öğretmenlere, ADEY 25.08.2011 tarihli ve 27 sayılı Genelgeyle duyurulmuştur. Genelgede, uzaktan eğitim modülü ve uygulama kılavuzu hakkında da bilgi verilmiştir. İlköğretimde görev yapan tüm yönetici ve öğretmenler uzaktan eğitim yoluyla ADEY uygulamaları konusunda bilgi almaktadır. İlçe ve illerde ADEY uygulamalarını koordine etmek için kurulan Risk Takip Kurulu üyeleri ise yüzyüze eğitimle ADEY hakkında bilgilendirilmektedir. Öğretmenlerin bu eğitimlerle velilerden gelen sorulara cevap verecek niteliğe ulaştırılması sağlanmıştır. Ayrıca çalışmanın ne olduğunu ve nasıl uygulanacağını anlatan kılavuz da yayımlanmıştır.

Çocuk Hakları Sözleşmesinin 19 uncu maddesinde; "Taraflar Devletler, çocuğun ana-babasının ya da onlardan yalnızca birinin, yasal vasi veya vasilerinin ya da bakımını üstlenen herhangi bir kişinin yanında iken bedensel veya zihinsel saldırı, şiddet veya suiistimale, ihmal ya da ihmalkâr muameleye, ırza geçme dahil her türlü istismar ve kötü muameleye karşı korunması için; yasal, idari, toplumsal, eğitsel bütün önlemleri alırlar." denilmektedir.

5695 Sayılı Çocuk Koruma Kanunun 4 üncü maddesinde; "Çocuğun haklarının korunması amacıyla; kararların alınmasında ve uygulanmasında, çocuğun yaşına ve gelişimine uygun eğitimi ve öğrenimini, kişiliğini ve toplumsal sorumluluğunu geliştirmesinin desteklenmesi, ilkesi daima göz önünde bulundurulmalıdır." 6 ncı maddesinde ise "Eğitim kuruluşları, korunma ihtiyacı olan çocuğu Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bildirmekle yükümlüdür. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu kendisine bildirilen olaylarla ilgili olarak gerekli araştırmayı derhâl yapar." denilmektedir.

Anayasanın 42 nci maddesi gereği kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur. Ayrıca 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile de çocuğun eğitim hakkı güvence altına alınmıştır.

Diğer taraftan Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin 28 inci maddesi gereği taraf Devletler, çocuğun eğitim hakkını kabul etmişlerdir ve bu hakkın fırsat eşitliği temeli üzerinde tedricen gerçekleştirilmesi görüşüyle, özellikle okullarda düzenli biçimde devamın sağlanması ve okulu terk etme oranlarının düşürülmesi için önlem almayı taahhüt etmişlerdir.

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunun 53 üncü maddesinde; "İlköğretime devamın sağlanması için okula devam etmeyen öğrencilerin devamsızlık sebepleri okul idarelerince ve ilköğretim müfettişlerince araştırılarak devama engel olan maddi ve manevi sebeplerin giderilmesine çalışılır. Bu sebeplerin giderilmesi mümkün olmadığı takdirde durum, köylerde muhtara, diğer yerlerde mülki amirlere bildirilir. Bu makamlarca gerekli tedbirler alınır." denilmektedir.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunun 53 üncü maddesi öğretmenlik mesleğini şöyle tanımlamaktadır: "Öğretmenlik, Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk Millî Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifa etmekle yükümlüdürler." Aynı Kanunun 23 üncü maddesinde ise ilköğretimin amaçlarından bir tanesinin her Türk çocuğunun millî ahlâk anlayışına uygun olarak yetiştirmek olduğu belirtilmektedir. MEB Rehberlik Hizmetleri Yönetmeliği ve MEB Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği ise sınıf rehber öğretmenin görevlerinden birinin öğrenci hakkında bilgi toplamak olduğu hükmü yer almaktadır.

Bakanlığımız tarafından "İlköğretim Kurumlarının Mali Yönetimi Araştırması" yapılmaktadır. Sadece ADEY için değil ilköğretim okullarındaki tüm uygulamalar için bütçe belirleme çalışmaları devam etmektedir.